

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 74/23

Люксембург, 4 май 2023 г.

Заключение на генералния адвокат по дело C-148/22 | Commune d'Ans

Генерален адвокат Collins: публичноправен субект може, при определени условия да забрани на своите служители да носят каквито и да е видими политически, религиозни или философски символи на убеждения на работното си място

Прилагано общо и без разграничение, такова правило може да бъде оправдано с волята на дадена община да създаде напълно неутрална административна среда

С две индивидуални решения на служителка от Община Анс (Белгия) ѝ се забранява да носи ислямска забрадка на работното си място. В този контекст след това Общината изменя своя Правилник за вътрешния ред на работното място като занапред задължава своите служители да спазват стриктна неутралност като забранява всяка форма на прозелитизъм и носене на явни символи на идеологическа или религиозна принадлежност. Служителката счита, че като е направила това Общината е нарушила свободата ѝ на религия.

Сезиран от служителката, Tribunal du travail de Liège (Съд по трудови спорове Лиеж, Белгия), счита, че предвидената в този Правилник за вътрешния ред на работното място забрана не представлява пряка дискриминация, основана на религиозни или философски убеждения, а на пръв поглед — непряка дискриминация, основана на тези признаци.

Запитващата юрисдикция иска да се установи дали съгласно Директивата за борба с дискриминацията в областта на заетостта и професиите¹, налагането на „изключителна и абсолютна“ неутралност по отношение на всички служители на дадена публична служба, дори и на тези, които нямат пряк контакт с потребителите на публичната услуга, представлява законна цел и дали средствата, използвани за постигането ѝ, а именно забраната за носене на каквито и да е символи на убеждение, са подходящи и необходими.

В своето заключение генерален адвокат Anthony Collins отбелязва, че Правилникът за вътрешния ред на работното място на Община Анс действително попада в обхвата на директивата, доколкото същата се отнася както за публичния, така и за частния сектор, и че забрана като разглежданата спада към „условия за наемане и условия на труд“ по смисъла на тази директива. Той посочва също, че понятието „религия“ в посочената директива обхваща както самите религиозни убеждения, така и публичното изповядване на религиозната вяра, каквото е носенето на ислямска забрадка от жена.

Според него основната рамка, установена с директивата, оставя свобода на преценка на държавите членки, която е още по-широка, когато става дума за принципи, които могат да попаднат в обхвата на тяхната

¹Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2000 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

национална идентичност. Предвиждането на ограничения на свободата на служителите в публичния сектор да изразяват своите политически, философски или религиозни убеждения при изпълнение на функциите си, може да бъде от такова значение в някои държави членки, че да спада към националната идентичност, присъща на техните основни политически и конституционни структури.

Генерален адвокат Collins счита, че Правилникът за вътрешния ред на работното място на публичноправен субект, който забранява на служителите — с цел да създаде напълно неутрална административна среда — да носят какъвто и да е видим символ на политически, религиозни или философски убеждения на работното място, **не представлява пряка дискриминация**, основана на религия или убеждения, по смисъла на тази директива, **при положение че тази забрана се прилага общо и без разграничение**.

По въпроса дали тази забрана представлява **непряка дискриминация** генерален адвокат Collins счита, че макар да е привидно неутрална, не може да се изключи, че тя засяга фактически в по-голяма степен определена категория лица като служителите на Общината, които спазват религиозни предписания, налагащи им определено облекло, и по специално жените — работници или служители, които поради ислямското си вероизповедание носят забрадка, като обаче запитващата юрисдикция следва да прецени това. Той допълва, че **такова различно третиране обаче не би било непряка дискриминация, ако е обективно оправдано от законна цел и средствата, прилагани за постигане на тази цел са подходящи и необходими**.

Волята за провеждане на политика на политически, философски и религиозен неутралитет **в рамките на публичноправен субект** в абсолютен смисъл може да представлява **законна цел**, по специално **с цел зачитане на философските и религиозните убеждения на гражданите, както необходимостта от равно и недискриминационно третиране на ползвателите на публичната услуга**.

Освен това наличието на обективна обосновка за установяването на такова разграничение препраща към различните схващания за неутралност, които съществуват в Белгия. Генерален адвокат Collins отбелязва, че като приема разглежданата забрана, Общината доброволно е избрала „изключителна неутралност“, и то с цел да създаде „напълно неутрална административна среда“. Той счита, че **Общината следва да докаже, че този избор отговаря на действителна необходимост, а Tribunal du travail de Liège (Съд по трудови спорове Лиеж) да прецени надлежността на това доказване**, и то от две гледни точки, които не са непременно кумулативни. От една страна според генерален адвокат Collins, Tribunal du travail de Liège (Съд по трудови спорове Лиеж) следва **да вземе предвид очевидната липса на законодателно или конституционно задължение в Белгия, което да налага на служителите на дадена община спазването на изключителна неутралност**. От друга страна, следва **да се провери дали изборът на Общината е обоснован от фактически обстоятелства**. В това отношение разрешаването без резерви на носенето на символи на философски или религиозни убеждения в други градове на Белгия основателно повдига въпроса за релевантността на разглежданата забрана.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палова ☎(+352) 4303 4293

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

